

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. august 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ida Schiøler
Sagsnr.: 2025-07019
Dok.: 3750401

Besvarelse af spørgsmål nr. 1195 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1195 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. juni 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Justitsministeriet skal anmode om, at det vedlagte bilag behandles **fortroligt**, da bilaget indeholder oplysninger, hvis offentliggørelse vil medføre en væsentlig risiko for skade af politiets efterforskning og forfølgning af it-relateret økonomisk kriminalitet.

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1195 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfra de mange beløbsgrænser på det oversendte ”Actioncard om slutning på ressourcer”, som oversendt i REU alm. del - svar nr. 73 under pkt. 4, stammer fra, og hvornår de hver især er indført, samt om de er gældende i hele landet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Det fremgår af Østjyllands Politis bidrag til REU Alm. del – Bilag nr. 203 (folketingsåret 2024-25) om Rigsadvokatens opfølgning på oplysninger afgivet til Folketinget om anvendelse af beløbsgrænser i forbindelse med henlæggelse af sager om økonomisk kriminalitet, at det lokale actioncard om slutning af økonomiske sager på ressourcer (2024 projekt) er udarbejdet i Østjyllands Politis Afdeling for Økonomisk Kriminalitet. Østjyllands Politi har i bidraget endvidere oplyst, at actioncardet er en intern operationalisering i Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet af politikredsens lokale vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager og har til formål at støtte politiets sagsbehandling.

Rigsadvokaten kan i forlængelse heraf henvise til REU Alm. del Bilag nr. 255 (folketingsåret 2024-25) om Rigsadvokatens ”fast-track”-undersøgelse af 11. juni 2025 af bl.a. actioncardet ”Slutning af økonomiske sager på ressourcer (2024 projekt)” samt Statsadvokaten i Viborgs udtalelse med en vurdering af bl.a. actioncardet.

2. Det fremgår af punkt 4 i det lokale actioncard, at punktet omfatter sager, der kan slutes i politisøjlen, men som ikke er omfattet af ressourceprojektet.

Rigsadvokaten har hertil indhentet bidrag fra Statsadvokaten i Viborg, der har fremsendt følgende udtalelse fra Østjyllands Politi:

”Østjyllands Politi kan indledningsvis oplyse, at politikredsen i overensstemmelse med Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3.2., har udarbejdet en lokal vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager, hvori det er angivet, i hvilke

tilfælde kompetencen til bl.a. at henlægge visse straffesager er uddelegeret fra anklagemyndigheden til politiet.

Det lokale actioncard om slutning af økonomiske sager på ressourcer (2024 projekt), hvor beløbsgrænser på henholdsvis 8.000 kr., 20.000 kr. og 70.000 kr. er nævnt i pkt. 4, er udarbejdet i Østjyllands Politis Afdeling for Økonomisk Kriminalitet. Actioncardet er en intern operationalisering i Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet af politikredsens lokale vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager og har til formål at støtte politiets sagsbehandling. Det anførte i pkt. 4 beskriver således tilfælde, hvor kompetence til at behandle visse sager er delegeret fra anklagemyndigheden til politiet.

Den anførte beløbsgrænse på 8.000 kr. i actioncardets pkt. 4 er en gentagelse af det anførte i politikredsens ”Vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager”.

Det fremgår af vejledningens pkt. 1.2.4, at kompetencen til at afvise/henlægge en anmeldelse uden egentlig efterforskning efter retsplejelovens § 749, stk. 1, standse efterforskning efter retsplejelovens § 749, stk. 2, opgive sigtelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1 og 2, og udstede bødeforelæg, jf. retsplejelovens § 832, i sager om berigelseskriminalitet, der retter sig mod værdier under 8.000 kr. (bødeområdet) bortset fra åger, afpresning og skyldnersvig (bødeområdet, § 287), delegeres til bl.a. chargeret personale i politisøjlen, politi- eller juristuddannede specialkonsulenter i Efterforskningscenteret, fagansvarlige og førledere i Efterforskningscenteret.

Herudover fremgår det af vejledningens pkt. 1.2.8., at kompetencen til at træffe afgørelse om henlæggelse efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, i sager om økonomisk kriminalitet, der retter sig mod værdier under 8.000 kr. (bødeområdet, § 287) bortset fra åger, afpresning og skyldnersvig, er delegeret til særligt uddannet politipersonale i visitationssektionen i kredsens Afdeling for Økonomisk Kriminalitet.

Politikredsens ”Vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager” blev udstedt i 2017. Bemyndigelsen angivet i pkt. 1.2.4 har fremgået af alle versioner af politikredsens lokale vejledning. Det bemærkes, at denne delegation også eksisterede før

vejledningen i form af en såkaldt PD-meddelelse. Bemyndigelsen angivet i pkt. 1.2.8 blev indsat den 5. september 2024.

Beløbsgrænsen på 8.000 kr. og omfanget af den delegerede kompetence for de ovennævnte sager omtalt i pkt. 1.2.4 og 1.2.8 er fastlagt i overensstemmelse med Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3.2.3.3, hvoraf følgende fremgår:

”3. Særligt bemyndigede medarbejdere

Endvidere kan særligt bemyndigede medarbejdere med de nødvendige uddannelsesmæssige og personlige forudsætninger bemyndiges til på visse konkrete sagsområder at afgøre sager efter retsplejelovens § 749, § 721 eller § 722 samt udstede bødeforelæg efter retsplejelovens § 832.

En sådan bemyndigelse kan navnlig komme på tale i følgende tilfælde:

Mindre alvorlige straffelovsovertrædelser, f.eks. hærværk, brugstyveri, butikstyveri og andre mindre berigelsesforbrydelser, jf. straffelovens § 287, og hæleri, jf. straffelovens § 290, stk. 1 (bødeområdet) [...]”

Østjyllands Politi bemærker i den forbindelse, at det er politikredsens opfattelse, at bødeområdet, som anført i Rigsadvokatmeddelelsen, dækker værdier op til 8.000 kr.

Beløbsgrænserne på henholdsvis 20.000 kr. og 70.000 kr. i actioncardets pkt. 4 er ligeledes en gentagelse af det anførte i politikredsens ”Vejledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager” om delegation af kompetence.

Det fremgår af vejledningens pkt. 1.2.8, at kompetencen til at træffe afgørelse om henlæggelse efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og stk. 2, for anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet (”NCIK-sager”) begået i Danmark, hvor sagens værdi ikke overstiger 20.000 kr., anmeldelser om forhold vedr. økonomisk kriminalitet begået i et andet nordisk land, hvor det ikke er muligt at finde frem til en gerningsmand, og hvor sagens værdi ikke overstiger 20.000 kr., og anmeldelser om forhold vedrørende økonomisk kriminalitet begået i et land uden for Norden, hvor det ikke er muligt at finde frem til en gerningsmand, og hvor sagens værdi ikke overstiger 70.000 kr., delegeres til udvalgte medarbejdere i Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet.

Denne delegerede kompetence blev tilføjet til kredsens "Vejlledning om afgørelseskompetence, henlæggelse og slutning af straffesager" den 8. december 2022.

Der henvises i den forbindelse til det fortrolige bilag. For så vidt angår beløbsgrænsen på 20.000 for delegation af anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet ("NCIK-sager") begået i Danmark, kan Østjyllands Politi oplyse, at politikredsen i 2022 vurderede, at antallet af verserende NCIK-sager i politikredsens Afdeling for Økonomisk Kriminalitet gjorde det nødvendigt at delegere afgørelseskompetence fra anklagemyndigheden til politiet i videre udstrækning end tidligere.

Politikredsens tilsynsplan i 2022 fokuserede bl.a. på en nedbringelse af antallet af verserende sager modtaget fra NCIK, hvilket bl.a. skulle nås ved en yderligere delegation af afgørelseskompetence, og en hurtigere visitation, så sagsbeholdningen som udgangspunkt alene indeholdt sager, der skulle arbejdes videre med. Det var som led i dette arbejde, at ledere og fagansvarlige i sektionen fik bemyndigelse til træffe afgørelse efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, om bl.a. at undlade eller indstille efterforskningen vedrørende anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet ("NCIK-sager") begået i Danmark, hvor sagens værdi ikke overstiger 20.000 kr.

Østjyllands Politi påpeger i forlængelse af ovenstående, at udvidelsen af bemyndigelsen til politiet til at behandle NCIK-sager ikke stod alene. For det første gennemgik anklagemyndigheden sammen med politikredsens Afdeling for Økonomisk Kriminalitet proceduren for visitation og henlæggelse. For det andet underviste anklagemyndigheden de pågældende ledere og medarbejdere i april 2022 i henlæggelse af sager efter retsplejelovens § 749 for at sikre, at de fornødne kompetencer hertil er til stede i sektionen. For det tredje blev der foretaget to stikprøvekontroller med sektionens henlæggelser i 2022, hvor der blev konstateret et væsentligt kvalitetsløft af denne del af arbejdet i sektionen sammenlignet med tidligere.

Østjyllands Politi foretog den 16. januar 2023 afrapportering på den lokale tilsynsplan for 2022 til Statsadvokaten i Viborg. Ved e-mail af 21. februar 2023 godkendte statsadvokaten afrapporteringen. Den ovenfor beskrevne udvidede bemyndigelse og baggrunden herfor fremgår af den godkendte afrapportering af den lokale tilsynsplan for 2022.

Østjyllands Politi bemærker afslutningsvis, at bemyndigelsen til efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, til at behandle anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet ("NCIK-sager") begået i Danmark, hvor sagens værdi ikke overstiger 20.000 kr., ikke omfatter henlæggelser ud fra ressourcemæssige overvejelser. Det er således først senere, at der lokalt blev givet bemyndigelse til udvalgte medarbejdere i Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, til – ud fra en konkret vurdering af den enkelte sag – at træffe afgørelse om henlæggelse efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, ud fra ressourcemæssige overvejelser, som dette nærmere er beskrevet i politikredsens lokale vejlednings pkt. 1.2.8."

3. Rigsadvokaten kan i forlængelse heraf oplyse, at Rigsadvokaten den 1. april 2025 har anmodet politikredsene om at gennemgå alle gældende retningslinjer, vejledninger, actioncards, instrukser mv., der indeholder kriterier for slutning af sager, dvs. henlæggelse og påtaleopgivelse af sager, samt at gennemgå bemyndigelser og evt. andet materiale, hvor der er sket delegering af kompetence fra anklagemyndigheden til andre i politiet.

Det skal i forbindelse med gennemgangen vurderes, om retningslinjerne mv. er inden for rammerne af gældende ret, herunder retsplejeloven og retningslinjerne i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen. Såfremt politikredsene finder, at dette ikke er tilfældet, skal det straks bringes i overensstemmelse hermed.

Når gennemgangen er foretaget, skal politikredsene indsende en redegørelse til de respektive statsadvokater. Redegørelsen skal beskrive, hvad gennemgangen har givet anledning til, herunder oplyse om eventuelle ændrede retningslinjer mv. Alle identificerede og gennemgåede retningslinjer mv. skal medsendes til statsadvokaterne. Hvis der på baggrund af gennemgangen er sket ændringer i retningslinjer mv., skal både nye og tidligere versioner medsendes.

Statsadvokaterne vil herefter foretage en gennemgang af redegørelserne og retningslinjerne mv. samt oversende en samlet redegørelse og de pågældende retningslinjer mv. til Rigsadvokaten, ligesom det i den forbindelse vil blive vurderet, om der er anledning til præcisering af til hvem og hvilke sager, som kan delegeres til andre end anklagemyndighedens personale.

Når gennemgangen er afsluttet, vil Rigsadvokaten overveje, hvad resultatet måtte give anledning til, herunder hvorvidt der

er behov for at foretage eventuelle ændringer i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen.”

Der henvises afslutningsvis til vedlagte bilag, der skal behandles **fortroligt**, da bilaget indeholder oplysninger, hvis offentliggørelse vil medføre en væsentlig risiko for skade af politiets efterforskning og forfølgning af it-relateret økonomisk kriminalitet.